

درس هفتم

سیمای خوبان

- پیام‌های درس:
- امامان (علیهم‌السلام) انسان‌های نمونه‌ای هستند که برای ما الگوهای برتر می‌باشند.
 - ما سعی می‌کنیم از رفتار و گفتار امامان الگو بگیریم و به ایشان ادای احترام کنیم.
 - ویژگی‌های رفتاری امامان در زندگی فردی و اجتماعی، برترین الگو برای ما هستند.
 - مشورت و نظرخواهی حتی زمانی که شخص خود خردورز است، موجب توجه به نظر دیگران و پیدا کردن راه درست برای مسأله و مشکل می‌شود.
 - کسانی که توانایی مالی دارند، باید (مانند امام کاظم (ع)) به فقرا و ضعیفان توجه بیش‌تری داشته باشند.
 - ما باید آداب معاشرت و آداب غذا خوردن را به نیکی رعایت کنیم.
 - یکی از وظایف ما در برابر امامان اطاعت است.

ویژگی‌های امامان معصوم به عنوان پیشوایان ما

- ۱- مهربان و خوش‌اخلاق بودند.
- ۲- خطای دیگران را به راحتی می‌بخشیدند.
- ۳- از کسی کینه به دل نمی‌گرفتند.
- ۴- اشتباهات مردم را به رخ آنان نمی‌کشیدند.
- ۵- مردم را به خاطر اشتباهاتشان سرزنش نمی‌کردند.
- ۶- اگر از عیب کسی با خبر می‌شدند، آن را می‌پوشاندند.
- ۷- به خاطر خویشاوندی با پیامبر (ص) بر مردم فخرفروشی نمی‌کردند.
- ۸- با ظالمان و ستمگران زمان خود مبارزه می‌کردند و همگی در این راه شهید شدند.
- ۹- به عهد و پیمان خود وفادار بودند و به قول خود عمل می‌کردند.
- ۱۰- امانت را صحیح و سالم به صاحبش بازمی‌گرداندند.
- ۱۱- به دیگران نیکی می‌کردند ولی منت نمی‌گذاشتند.
- ۱۲- هدیه‌های کوچک و کم‌ارزش را می‌پذیرفتند و آن را جبران می‌کردند.
- ۱۳- با هیچ کس مغرورانه سخن نمی‌گفتند و هیچ‌گاه متکبرانه راه نمی‌رفتند.
- ۱۴- به کسی دشنام نمی‌دادند و کسی را با القاب زشت و ناپسند صدا نمی‌زدند.
- ۱۵- پشت سر مردم حرف نمی‌زدند و جلوی غیبت دیگران را می‌گرفتند.
- ۱۶- هیچ‌گاه دیگران را مسخره نمی‌کردند.
- ۱۷- به اندازه سخن می‌گفتند و حرف کسی را قطع نمی‌کردند.
- ۱۸- شوخی می‌کردند اما به اندازه بود و با شوخی دیگران را از خود نمی‌رنجانده.
- ۱۹- بسیار مهمان‌نواز بودند و به بهترین شکل از مهمان خود پذیرایی می‌کردند.
- ۲۰- از بیماران با امیدواری و سخنان دلگرم‌کننده عیادت می‌کردند.
- ۲۱- کودکان را دوست داشتند و با آنان به مهربانی رفتار می‌کردند.

- ۲۲- دعوت دیگران را می‌پذیرفتند و دیدار با فقرا را گرامی می‌داشتند.
- ۲۳- بسیار کریم و بخشنده بودند و به طور ناشناس به فقرا، نان و غذا می‌دادند.
- ۲۴- به پدر و مادر خود خیلی احترام می‌گذاشتند و با اهل خانه مهربان بودند.
- ۲۵- هنگام غذا، پرخوری نمی‌کردند و به اندازه غذا می‌خوردند.
- ۲۶- صبور و آرام بودند و در هیچ کاری عجله نمی‌کردند.
- ۲۷- همواره تمیز و آراسته بودند. موی خود را شانه می‌کردند و مسواک می‌زدند و خود را معطر می‌ساختند.
- ۲۸- اهل تلاش و کوشش بودند و با دسترنج خود زندگی را می‌گذراندند.
- ۲۹- به نان و حتی تکه‌های کوچک آن احترام می‌گذاشتند و اسراف نمی‌کردند.
- ۳۰- به عبادت خدا عشق می‌ورزیدند و به نماز اول وقت اهمیت داده و آن را می‌خواندند.

- ۱- ارتباط با خدا ← اهمیت به نماز و نماز اول وقت
- ۲- ارتباط با خود ← آراستگی، نظافت، تلاش، پرکاری و آرامش
- ۳- ارتباط با خلقت ← مهربانی با حیوانات و آزار ندادن آن‌ها
- ۴- ارتباط با خلق ← خوش‌قولی، امانت‌داری، گذشت، غیبت نکردن، مسخره نکردن و توجه به فقرا، بیماران، همسایگان، خانواده و میهمانان
- چهار حیطه‌ی رفتاری امامان معصوم (علیهم‌السلام)

نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری امام کاظم (ع)

- ۱- حضرت درآمد کشاورزی خود را در اختیار فقیران می‌گذاشت.
- ۲- با لبخند و تبسم بر لب وارد جمع می‌شدند.
- ۳- ایشان جای مشخصی برای نشستن نداشت و با زیردستان خود با تواضع رفتار می‌کرد.
- ۴- غذای خود را با نام خدا شروع می‌کرد و با حمد و شکر الهی پایان می‌داد.
- ۵- برای یافتن راه حل درست مشکل، با کارگران خود مشورت می‌کرد و به نظر آن‌ها اهمیت می‌داد.
- ۶- دلیل مشورت خود را این‌گونه بیان می‌کرد: «شاید خدا به ذهن شما چیزی بیاورد که راه حل این مشکل باشد.»
- بهترین کتاب ← قرآن
- بهترین راه هدایت ← معرفی الگوهای برتر و انسان‌های نمونه

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید

۳۳

احزاب

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

همانا خدا اراده کرده که همه‌ی پلیدی‌ها و ناپاکی‌ها را از شما اهل بیت دور سازد و شما را پاک و مطهر گرداند.

موضوع: معرفی اهل بیت به عنوان الگوهای برتر در قرآن

پیام آیه: امامان به واسطه‌ی اعمال نیک و پسندیده‌ی خود و محبت از طرف پروردگار به عنوان الگوهای نمونه برای مردم می‌باشند.